

Szakmai záróvizsga tételek

Rövidciklusú 4 féléves közgazdász tanár

1. Szakképzés–történet

A középfokú közgazdasági képzés kezdetei a XIX. sz. közepén. 1895: Wlassics rendelete a felsőkereskedelmi iskoláról. Az iskolatípus négy évfolyamossá válása; főbb tantervi változásai a két világháború közötti időszakban. Név- és funkcióváltozások a 40-es és az 50-es években. Középfokú közgazdasági képzés a szocializmus időszakában. A közgazdasági szakközépiskola a rendszerváltás után. Új struktúra – világbanki modell. Az iskolai oktatás és a gyakorlati élet közötti kapcsolat.

2. Az oktatás és a gazdaság kapcsolata

A humántőke értelmezése; az oktatás, mint humántőke-beruházás. Az EKKR és az ISCED rendszer, különös tekintettel az ISCED 3-as és 4-es szintjére.

3. Az iskola kapcsolatai; forrás-szerzési lehetőségei és marketingtevékenysége

Iskola és család; iskola és település kapcsolata. A közgazdász tanár szerepe az iskola forrásszerző akcióiban és a marketing (kiemelten PR) tevékenységének szervezésében.

4. A tanulók különböző csoportjainak kezelése, tanulástámogatás

A tanulók differenciált foglalkoztatása. Tehetség gondozás, illetve felzárkóztatás a szakképzésben. Tanulás-módszertani segítségnyújtás.

5. A felnőttképzés sajátosságai

Az LLL értelmezése és jelentősége. Formális, nonformális, informális tanulás. A felnőttkori tanulást segítő és hátráltató tényezők. Andragógiai alapismeretek – a felnőttek tanulását támogató sajátos módszerek.

6. A közgazdász tanár tevékenysége, szerepei

A pedagógusok társadalmi helyzete. Tanári kompetenciák. A közgazdász tanár feladatprofilja; tevékenységei: osztályfőnöki, tanári-oktatói, tananyagfejlesztői, szakértői szerepek.

A közgazdász tanárok együttműködése a munkaközösségekben; kapcsolatuk a közismereti tantárgyak tanáraival.

7. Az oktatás tartalmi kérdéseinek szabályozása - dokumentumok

A gazdasági szemléletformálás megjelenése a NAT különböző változataiban. A tantervi szabályozás további szintjei: a kerettantervek, helyi tanterv; érettségi követelmények. Célrendszer, kiemelt fejlesztési területek, kompetenciák.

8. A tanár tervező tevékenysége

A teljes tanévre történő előrettekintés: a tanmenet. A tematikus tervezés. Óravázlat (foglalkozási vázlat) készítés elvei és gyakorlata. A gyakorlati élettel való kapcsolattartás lehetősége – ennek tervezése.

9. Tananyag-elemzés: a tanórára való felkészülés alapvető mozzanata

Egy, az üzleti gazdaságtan területéről kiválasztott témakör oktatására való felkészülés bemutatása: a tananyag tartalmi elemzése (előzetes ismeretek, súlypontok, a megértés szempontjából kritikus mozzanatok, gyakoroltatás). Módszerválasztás; tartalom és módszerek egysége.

10. A szemléltetés funkciója; lehetőségei

A szemléletesség és a szemléltetés; funkciója, jelentősége az oktatásban (Comenius). A szemléltetés megvalósításának nehézségei a gazdasági jellegű képzésben. A szemléltetés hagyományos, és elektronikus eszközhátteret igénylő formái. A gazdasági szemléltetés sajátos lehetősége: statisztikai adatokkal, adatsorokkal történő érvelés, bizonyítás. Grafikonok, diagramok használatának szabályai.

11. Aktivizáló módszerek a közgazdasági szakképzésben

Tanári magyarázat; frontális osztálymunka; aktivizáló módszerek összehasonlítása. Individualizált munka, páros munka, csoportmunka, közös kutatás. Játékos módszerek. Szimulált helyzetgyakorlatok (szituációs játékok).

12. A vállalkozói kompetenciák, és fejlesztésük lehetőségei.

A vállalkozói készségfejlesztés sajátos módszere: a szimulált vállalkozás. A vállalkozói attitűd fejlesztését célzó civil kezdeményezés: a Junior Achievement. A JAM oktatási programjai és rendezvényei. Diákvállalkozások.

13. Az ellenőrzés és az értékelés a közgazdasági szaktárgyakban

Az ellenőrzés funkciója; folyamatos és csomóponti ellenőrzés-értékelés. Az ellenőrzés nehézségei: a közgazdasági érzék és képesség fejlődésének mérési problémái. Szóbeli és írásbeli számonkérés. Feladatlapok, alkalmazható feladattípusok. A feladatlapok „jósági” kritériumai (objektivitás, reliabilitás, validitás). Újszerű vizsgaformák: gyakorlati vizsga, számítógépes környezetben végzett interaktív vizsgatevékenység.

14. Speciális foglalkozások a gyakorlati tapasztalatok megjelenítésére

Szakemberekkel, szakértőkkel való találkozás; tanulmányi látogatások, kirándulások. E rendhagyó foglalkozások előkészítésének, szervezésének, lebonyolításának feladatai. A tapasztalatok hasznosítása; kapcsolása az elméleti ismeretekhez.

15. Tanulói és tanári segédletek

Tankönyvek, munkafüzetek, feladat-gyűjtemények, oktatóprogramok. Tanári segédletek: szakkönyvek, módszertani kiadványok, demonstrációs eszközök, szoftverek. A taneszközök kiválasztásának szempontjai.

16. Informatikai eszközökkel történő oktatástámogatás

A számítógép szerepe az oktatásban. Oktatóprogramok, multimédia-alkalmazások, prezentációs lehetőségek (PPT, PREZI), okostábla.

17. Kompetenciafejlesztés

A kompetenciák értelmezése. A középfokú közgazdasági képzésben kifejlesztendő kompetenciák. Kompetencia alapú oktatás; projekt módszer.

18. A gazdasági szemléletformálás területei

Az általános műveltség keretébe illesztett közgazdasági szemléletformálás, versus közgazdasági szakterületre felkészítő oktatás. Közgazdasági szemléletformálás nem gazdasági szakórákon; a gazdálkodói érzék és képesség fejlesztése a közoktatás különböző intézményeiben.